

Tuzluluk altında bitkilerin toleransı ve fonksiyonel hasarı

Автор(и): доц. д-р Невена Стоева; гл. ас. д-р Мирослава Каймаканова

Дата: 29.06.2015 *Брой:* 6/2015

Tarım arazilerinin tuzlanması, özellikle kurak ve yarı kurak iklimlere sahip bölgelerde, bitkisel üretim verimliliğini ve kalitesini etkileyen başlıca çevre sorunlarından biridir. Tuz stresi, bitkilerde aynı anda ozmotik stres, spesifik iyonik etkiler ve mineral dengesizliklerine neden olan ve bunun sonucunda bir dizi fizyolojik ve biyokimyasal sürece zarar veren bir olgudur. FAO verilerine göre, dünya çapındaki tuzlu alanlar 800 milyon hektarı bulmakta olup, bunun 80 milyon hektardan fazlası tarıma elverişli arazidir. Uygunsuz tarımsal uygulamalar ve değişen iklim ve hidrolojik koşullardaki kalıcı eğilimler sonucunda her yıl dünyanın tarıma elverişli arazilerinin %1 ila %2'si kaybedilmektedir. Avrupa'daki tuzlu toprakların alanı, ağırlıklı olarak daha kurak iklime sahip ülkelerde olmak üzere yaklaşık 35 milyon hektardır. Bulgaristan'daki toplam tuzlu arazi alanı yaklaşık 33.000 hektardır. Ülkedeki tuzlu topraklar, yoğun tarımın yapıldığı alanlarda, sulama sistemleriyle donatılmış arazilerde ve yüksek değerli arazilerde bulunmaktadır. Bu topraklar

аğırlıklı olarak Filibe, Sliven, Yambol ve Burgas bölgelerinde dağılım göstermektedir. Ülkedeki dağılımı nispeten sınırlı olmasına rağmen, tuzlanma süreci önemli bir ekonomik öneme sahiptir. Tarımsal üretim, kalitesi bozulmuş ve nicel parametreleri azalmış olarak karakterize edilir. Arazi ıslah uygulamalarına yapılan yatırımın geri dönüşü düşüktür. Tuzlanma sürecinin en yüksek gelişim derecesine sahip alanlarda, toprak tuzluluğu, yüksek potansiyel verimliliğe sahip arazilerin terk edilmesinin ana nedenidir.

"Bitki Koruma" dergisindeki tam yayın, tuzlanmanın nedenlerini, tuz stresinin etkisi altında bitkilerde meydana gelen fizyolojik hasarı, adaptasyon mekanizmalarını ve çeşitli preparatlar ve kimyasal maddeler kullanılarak tarım ürünlerini korumaya yönelik bazı seçenekleri ortaya koymaktadır.